

SØNDRE FOLLO RENSEANLEGG IKS
Hauerveien 175
1542 VESTBY

Saksbehandler, innvalgstelefon
Irene Tronrud,

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2024 - Søndre Follo renseanlegg - Vestby

Søndre Follo renseanlegg IKS har ingen avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2024.

Statsforvalteren merker seg at SFR IKS opplyser å ha feilrapportert overløpsdata i Altinn foregående år. Overløp registrert har tilhørt pumpestasjonene og ikke renseanlegget. Statsforvalteren understreker at det er viktig at data som rapporteres via Altinn er korrekte, da alle rapporterte avløpsdata inngår i statistikk som publiseres av Statistisk Sentralbyrå.

Søndre Follo renseanlegg IKS må søke Statsforvalteren om ny tillatelse etter forurensingsloven. Gjeldende tillatelse samsvarer ikke med dagens situasjon på avløpssektoren.

Søndre Follo renseanlegg IKS skal betale et gebyr på 10 400 kr for vårt arbeid med egenkontrollrapporten. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2025 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2026.

Vi viser til Søndre Follo Renseanlegg IKS (SFR IKS) sine egenkontrollrapporter og årsrapport for Søndre Follo avløpsrenseanlegg og slambehandling.

Avløpsnett

SFR IKS har rapportert at selskapet drifter 4 pumpestasjoner. Dere har rapportert og beregnet at 34 582 m³ med urensset avløpsvann ble sluppet ut fra disse pumpestasjonene i 2024, og at 259,2 kg fosfor ble sluppet ut via det urensede avløpsvannet.

Mengden avløpsvann og fosfor som har gått i overløp er redusert vesentlig siden 2023. SFR IKS rapporterer blant annet om at Ås kommune har renoveret sin rørledning av betong frem til Tvetter pumpestasjon, og at dette tiltaket har redusert mengde med overløp ved pumpestasjonen. Renovering av nevnte rørledning har også redusert overløp ved Krombekken pumpestasjon.

Søndre Follo avløpsrenseanlegg

Det er for 2024 rapportert at Søndre Follo avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 2 744 272 m³ avløpsvann og at dere ikke har hatt overløp ved avløpsrenseanlegget.

SFR IKS rapporterer i Altinn at dere har endret overløpsterskel og stengt igjen overløpet mellom sandfanget og fettfanget ved renseanlegget. Tiltaket har eliminert overløp fra renseanlegget og alt av avløpsvann som kommer til renseanlegget behandles i renseanleggets rensetrinn. I e-post datert 15.04.2025 presiserer dere at det er overløpet fra flokkuleringen som er støpt igjen og at siste overløpet her var i 2020. Dere informerer videre om at overløpet fra inntaket til anlegget fortsatt er intakt, og kan benyttes dersom noe uplanlagt oppstår på renseanlegget. Siste overløp fra inntaket til renseanlegget var i august 2023, hvor det gikk 812 m³ i overløp jf. opplysninger i nevnte e-post. Statsforvalteren bemerker at dette ikke samsvarer med innrapporterte mengder i Altinn i 2023, hvor dere oppga at 66 901 m³ gikk i overløp ved renseanlegget. Dere kommenterer selv at tall rapportert under punktet *Vannmengde overløp i m³/år* i Altinn, foregående år er feilrapportert, da overløpet har tilhørt pumpestasjonene og ikke renseanlegget. Statsforvalteren understreker at det er viktig at data som rapporteres via Altinn er korrekte, da alle rapporterte avløpsdata inngår i statistikk som publiseres av Statistisk Sentralbyrå.

Søndre Follo renseanlegg har i sin tillatelse datert 26.07.2019 (2011.0326.T) dispensasjon fra forurensningsforskriftens krav til sekundærrensing, jf. § 14-6. Dispensasjonen gjelder frem til nytt rensetrinn står klart 01.01.2025. Anlegget klarer rensekravet for fosfor på 90 %, da anlegget hadde en renseeffekt på 93,71 % i 2024.

Dimensjonerende kapasitet for Søndre Follo avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 35 000 pe BOF₅. I e-post av 08.05.2024 spurte Statsforvalteren om den dimensjonerende kapasiteten var oppgitt i pe (BOF₅) eller i pe (tot-P). Dimensjonerende kapasitet skal oppgis i pe (BOF₅). SFR IKS viste i e-post av 14.05.2024 til vurdering fra Rambøll om at den dimensjonerende kapasiteten trolig er oppgitt i pe (BOF₅), men at det ikke er helt sikkert. Statsforvalteren formidlet i vår tilbakemelding til dere i 2024 at vi forventet at SFR IKS har oversikt over den dimensjonerende kapasiteten i pe (BOF₅) for Søndre Follo avløpsrenseanlegg, og at selskapet kvalitetssjekker rapporteringen på dette punktet ved neste års rapportering. Da SFR IKS ikke har kommentert dette punktet i årets rapportering, forstår Statsforvalteren det slik at den dimensjonerende kapasiteten ved anlegget er oppgitt i pe BOF₅.

Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2024 var 25 672 pe BOF₅. Dette stemmer med vår utregning av maksukebelastningen, basert på enkeltprøve med største tilførsel av BOF₅ til renseanlegget, datert 13.02.2024.

SFR IKS har flere planlagte tiltak for 2025. I skjema for årsrapporteringen opplyser dere om at dere blant annet utreder nitrogenrensing og ved hjelp av Miljødirektoratet har satt opp en MABR-pilot, som skal testes med tanke på nitrogenrensing. SFR ønsker å være det første anlegget i Norge som tar i bruk denne teknologien, hvis resultatene er gode.

Det er tatt inn – og utløpsprøver på tungmetaller og miljøgifter i rapporteringsåret.

Søndre Follo RA slambehandling

Søndre Follo RA slambehandlingsanlegg har i 2024 mottatt og behandlet 1 307 tonn avløpsslam (TS). Dere oppgir å ha mottatt avløpsslam fra Frogn, Nesodden, Marker og Skiptvedt kommuner i rapporteringsåret. Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 1 500 tonn. Vi merker oss at anleggets kapasitet er redusert sammenliknet med foregående år, hvor dere har oppgitt at kapasiteten har vært 1 800 tonn.

3 747 tonn TS ble disponert til jordbruksarealer. Dere rapporterer at analyser av slam ligger under grenseverdien for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II).

Dere har rapportert at det i 2024 ble produsert 558 112 normalkubikkmeter biogass, hvorav 214 421 normalkubikkmeter ble faklet, 222 662 normalkubikkmeter gikk til interne formål og 121 029 normalkubikkmeter ble brukt til produksjon av elektrisitet.

Statsforvalteren minner om at behandling av avløpsslam er å anse som avfallsbehandling. Dersom et slambehandlingsanlegg mottar eksternt avløpsslam eller annet biogass-substrat og har kapasitet til å behandle over 75 tonn *våttvekt/døgn* ved biologisk behandling, eller 100 tonn *våttvekt/døgn* ved kun anaerob utråtning, er aktiviteten omfattet av Industriutslippsdirektivet og BREF Waste Treatment (WT), jf. forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg 1 punkt 5.3 b).

Slambehandlingsanlegg som er omfattet av BREF WT må forholde seg til de forpliktende utslippsnivåene (BAT-AEL) for utslipp (både direkte og indirekte) til vann, samt utslipp til luft. BREF WT ligger her: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/waste-treatment-0>

Slambehandlingsanlegg som kun behandler internt slam fra renseanlegget, samt mindre mengder septik fra tettbebyggelsen, vil ikke være omfattet av utslippsnivåer i BREF WT.

Tilbakemelding på resipientovervåkingsrapport

I henhold til utslippstillatelse datert 26.07.2019 skal SFR IKS utføre regelmessige undersøkelser og overvåking av de vannforekomster som berøres av avløpsvann som tillatelsen omfatter. Overvåkingsprogrammet skjer innenfor et samordnet overvåkingsprogram med vannområde Morsa.

Dataene fra resipientovervåkingen skal registreres i databasen Vannmiljø. Dere bekrefter i årsrapporteringen at data fra resipientovervåkingen er lastet opp i Vannmiljø.

Behov for ny tillatelse etter forurensningsloven

Statsforvalteren bemerket i vår tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2023 at det er behov for å revidere Søndre Follo Renseanlegg IKS sin tillatelse etter forurensningsloven datert 26.07.2019. Vi kan ikke se å ha mottatt en slik søknad, og etterlyser med dette en slik søknad. Vi vil vurdere å følge opp med et eget pålegg om å søke, dersom vi ikke mottar en søknad om ny utslippstillatelse i nærmeste fremtid.

Statsforvalteren viser til rapporten "Utredning av behovet for å redusere tilførslene av nitrogen til Ytre Oslofjord" (rapport l.nr. 7744-2022) og Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv. Videre viser vi til Miljødirektoratet sitt brev av 13.05.2022 til Statsforvalterne, der de skriver at tilstanden i Oslofjorden er så alvorlig at det trengs reduksjon i tilførsler til fjorden som kan

føre til eutrofi, og det så raskt som mulig. Kommunalt avløp er en stor bidragsyter til disse tilførselene.

Som et ledd i arbeidet med å redusere den samlede belastningen på Oslofjorden vurderer Statsforvalteren det som nødvendig å revidere eksisterende utslippstillatelse slik at den samsvarer med dagens praksis, regelverk og faktiske forhold. Vi viser også til EUs forslag til revidert avløpsdirektiv som legger frem strengere krav til oppsamling og rensing av kommunalt avløpsvann.

Vi bemerker også at slambehandlingsaktiviteten per i dag ikke er regulert gjennom tillatelse etter forurensningsloven. Hvorvidt aktiviteten ved slambehandlingsanlegget er omfattet av Industriutslippsdirektivet og BREF Waste Treatment (WT), jf. forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg 1 punkt 5.3 b), må inngå i søknaden.

Informasjon om hva en søknad skal inneholde finnes her: [Søknad om tillatelse | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#).

Statsforvalteren vil følge opp behovet for revidert tillatelse etter forurensningsloven i egen sak.

Konklusjon

SFR IKS har ingen avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2024.

Statsforvalteren merker seg at SFR IKS opplyser å ha feilrapportert overløpsdata i Altinn foregående år. Overløp registrert har tilhørt pumpestasjonene og ikke renseanlegget. Statsforvalteren understreker at det er viktig at data som rapporteres via Altinn er korrekte, da alle rapporterte avløpsdata inngår i statistikk som publiseres av Statistisk Sentralbyrå.

Det er behov for å revidere Søndre Follo Renseanlegg IKS sin tillatelse etter forurensningsloven datert 26.07.2019. SFR IKS må søke Statsforvalteren om ny tillatelse, da gjeldende tillatelse ikke samsvarer med dagens situasjon på avløpssektoren.

Vi tar utover de ovennevnte kommentarene egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2024 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2025 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2026. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2025. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 5 200 kroner per egenkontrollrapport. For Søndre Follo IKS er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på 2 egenkontrollrapporter. Gebyret vil derfor utgjøre kroner 10 400.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Irene Tronrud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent